

Majandus- ja kommunikatsiooniministri

21.06.2011. a määrus nr 50

„Mootorsõidukijuhi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele“

Lisa 4

(majandus- ja taristuministri

19.12.14 määruse nr 109 sõnastuses)

KOOLISÕIDUEKSAMI KONTROLLIMISE TINGIMUSED

Sõidueksamil kontrollitavad oskused ja käitumine	B, B1
	Sooritas / ei sooritanud
1. Sõiduki ettevalmistamine ja kontrollimine liiklusohutuse seisukohast: eksamineeritav peab näitama, et ta suudab valmistuda ohutuks sõiduks, täites järgmised nõuded:	
Juhiistme kohandamine õige istumisasendi saavutamiseks	Sooritas / ei sooritanud
Tahavaatepeeglite, turvavööde ning vajaduse korral peatugede kohandamine	Sooritas / ei sooritanud
Kontrollimine, et uksed oleksid suletud	Sooritas / ei sooritanud
Rehvide, rooliseadme, piduri, vedelike (nt mootoriõli, jahutusvedeliku, pesuvedeliku), tulede, helkurite, suunatulede ja helisignaalseadme pisteline kontroll	Sooritas / ei sooritanud
2. Liiklusohutusega seotud erimanöövrite kontroll	
Tagurdamine otse või pöördega paremale või vasakule ümber nurga, jäädes õigele sõidurajale	Sooritas / ei sooritanud
Tagasipööramine edasi- ja tagasikäiku kasutades	Sooritas / ei sooritanud
Sõiduki parkimine ja parkimiskohalt lahkumine (parkimine rööpselt, kaldu või esiotsaga või tagaotsaga risti kaldeta teel, tõusul või langusel)	Sooritas / ei sooritanud
Täpne pidurdamine kuni seiskumiseni; hädaseiskamise sooritamine on vabatahtlik	Sooritas / ei sooritanud

3. Käitumine liikluses: eksamineeritav peab sooritama tavaliikluses täiesti ohutult ja kõiki vajalikke ettevaatusabinõusid rakendades kõik järgmised toimingud:	
Sõidu alustamine: pärast parkimist, peatumist ja seismajäämist liikluses; juurdepääsuteelt väljasõit	Sooritas / ei sooritanud
Sõit sirgel teel; vastassuunas sõitvatest sõidukitest möödumine, sealhulgas kitsal alal	Sooritas / ei sooritanud
Kurvis sõitmine	Sooritas / ei sooritanud
Ristmikud (ringliiklusega, reguleeritud, reguleerimata): ristmikele lähenemine ja nende ületamine	Sooritas / ei sooritanud
Suunamuutmine: parem-, vasak- ja tagasipöörded; sõiduraja vahetamine	Sooritas / ei sooritanud
Kiirteele või samalaadsele teele (kui neid on) sõit ja sealt mahasõit: kiirendusrajalt kiirteele sõitmine; aeglustusrajale lahkumine, liiklusvooluga ühinemine	Sooritas / ei sooritanud
Möödasõit: möödasõit teistest liikuvatest sõidukitest (kui võimalik); takistustest, nt pargitud autodest möödumine; teistel liiklejatel mööda sõita laskmine (kui see on kohane)	Sooritas / ei sooritanud
Erilised teeosad (kui võimalik): raudteeületuskohad; trammi/bussipeatused;	Sooritas / ei sooritanud
Sõidu lõpetamine: vajalike ettevaatusabinõude rakendamine sõidukilt mahatulekul või sõidukist väljumisel	Sooritas / ei sooritanud
<p>Kokkuhoidlik, ohutu, sujuv ja energiasäästlik sõidustiil, võttes arvesse pöördeid minutis, käikude vahetamist, pidurdamist ja kiirendamist.</p> <p>Ohutu ja energiasäästlik sõidustiil. Sõidustiil, mis on ohutu ning tagab, et kiirendamisel, aeglustamisel, tõusul või langusel ning vajaduse korral käsikäiguvahetuse abil vähenevad kütusetarbimine ja heide.</p>	Sooritas / ei sooritanud

1. Sõidueksami hindamine

1.1. Iga eespool nimetatud juhtimisolukorra kohta antav hinnang peab näitama eksamineeritava oskust käsitseda ja juhtida sõidukit liikluses täiesti ohutult. Eksamineerija peab ennast tundma täiesti turvaliselt kogu sõidueksami ajal. Selliste vigade või ohtlike käitumisviiside puhul, mis ohustavad eksamisõidukit, selles olijaid või teisi liiklejaid, katkestatakse sõidueksam enneaegselt, sõltumata sellest, kas eksamineerija pidi sekkuma auto juhtimisse või mitte. Sõidueksam loetakse mittesooritatuks. Erandjuhtudel on eksamineerijal õigus otsustada, kas viia sõidueksam lõpule või mitte.

1.2. Hindamisel annab eksamineerija hinnangu kogu sõidueksamile tervikuna, pöörates erilist tähelepanu sellele, kas eksamineeritav oskab käsitleda ja juhtida sõidukit ohutult ja teisi liiklejaid arvestavalt. Siia kuulub kohanduv, kindel ja ohutu juhtimisstiil, tee- ja ilmastikuolude arvestamine, muu liikluse arvestamine, teiste (eriti ohualtimate) liiklejatega arvestamine ning ettenägelikkus.

1.3. Eksamineerija hindab sõidueksamil veel eksamineeritava järgmisi oskusi (ja käitumist):

1.3.1. sõiduki valitsemine, võttes arvesse järgmist:

- 1) turvavöö, tahavaatepeeglite, peatugede, juhiistme õiget kohandamist ja kasutust;
- 2) tulede ja muude seadmete õiget kasutust; siduri, käigukasti, gaasi- ja pidurdussüsteemide (sealhulgas kolmanda pidurisüsteemi, kui see on olemas), rooliseadme õiget kasutust;
- 3) sõiduki valitsemist mitmesugustes olukordades ja eri kiirustel;
- 4) kindlat teelpüsimist; sõiduki massi, mõõtmeid ja omadusi;
- 5) veose massi ja liiki
- 6) sõitjate mugavust

1.3.2. ökonoomne ja keskkonnasäästlik sõidustiil, võttes arvesse mootori pöördeid minutis, käikude vahetamist, pidurdamist ja kiirendamist

1.3.3. tähelepanelikkus ja liikluse jälgimine:

- 1) kõigi suundade jälgimine (süsteemaatiline liikluse jälgimise oskus ning informatsiooni kogumine ning kaugel, keskmisel ja lähedal kaugusel asuva liikluse ning olukordade märkamine);
- 2) peeglite õige kasutamine;
- 3) kaasliiklejate tegevuse varajane etteaimamine;
- 4) iseseisev liikluse jälgimine.

1.3.4. teeandmise kohustus ja sõidueesõigus :

- 1) sõidueesõigus ristmikel, raudteeülesõidukohal, trammi- ja bussipeatuses, ülekäigurajal;
- 2) teeandmine muudel puhkudel (nt suunamuutmisel, sõiduraja vahetamisel, erimanöövritel);
- 3) möödasõit (kui võimalik);
- 4) mööda sõita laskmine (kui see on asjakohane).

1.3.5. sõiduteel paiknemine :

- 1) sõiduki liigi ja omadustega sobiv õige asukoht teel, sõidurajal, ristmikel, kurvis;
- 2) asukohta ennetav sõitmine;
- 3) ümberreastumine.

1.3.6. piki- ja külgsuuna hoidmine:

- 1) piisava piki- ja külgsuuna hoidmine ees ja külgedel liikuvatest sõidukitest;
- 2) piisava vahemaa hoidmine teistest liiklejatest;

1.3.7. sõidukiirus:

- 1) lubatud sõidukiiruse järgimine;
- 2) kiiruse kohandamine vastavalt ilmastiku- ja liiklusoludele ja kui see on kohane, siis kuni riigisisese piirkiiruseni;
- 3) sellise kiirusega sõitmine, et oleks võimalik peatuda nähtaval vabal teelõigul;
- 4) kiiruse kohandamine vastavalt samalaadsete liiklejate kiirusele;

1.3.8. fooride, liiklusmärkide, teekattemärgistuste ja muude märguannete arvestamine:

- 1) õige käitumine foori ees;
- 2) liikluse reguleerijate korralduste täitmine;
- 3) liiklusmärkide (keelu- ja kohustusmärkide) õige järgimine;
- 4) teekattemärgiste õige järgimine;

1.3.9. suunamärguanded:

- 1) õige ja õigeaegne suunamärguandmine vajaduse korral;
- 2) õige suunanäitamine;
- 3) tähelepanelikkus teiste liiklejate suunamuutmise ning märguannete andmise suhtes; 1.3.10. pidurdamine ja peatumine:

- 1) õigeaegne aeglustamine, pidurdamine või peatumine vastavalt asjaoludele;
- 2) ettenägelikkus;
- 3) mitmesuguste pidurdussüsteemide kasutamine
- 4) teiste kiiruse vähendamise süsteemide kasutamine peale pidurite Sõidueksami mittesooritamine

2.1. Kui eksamineerija märkab tõsist viga, siis loetakse sõidueksam koheselt mittesooritatuks. Sellisteks tõsisteks vigadeks on järgmised liiklusnõuete rikkumised:

1. liiklusohu tunnetamine ja pidurdusvalmidus;
2. foori või reguleerija keelava märguande eiramine;
3. jalakäija või teise liikleja ohustamine;
4. vasakpöördel reastumine vastassuunavööndisse;

5. sõidurea vahetamine liiklusolukorda jälgimata;
6. liiklusohtrliku olukorra tekitamine ja eksamineerija sekkumise vajadus eksamineeritava juhtimisse;
7. möödasõidu sooritamise kohas, kus see pole lubatud;
8. teeandmise kohustuse nõude eiramine;
9. keelumärgi „Sissesõidu keeld“ nõude eiramine (võimaliku ohu tekkimise korral).

2.2. Eksami mittesooritamise põhjuseks võib olla ka eri vigade kordumine või selliste vigade kuhjumine, mis üksikult võetult negatiivset tulemust ei anna. Sellisteks vigadeks on järgmised liiklusnõuete rikkumised:

1. puudulik liikluse jälgimine, tähelepanelikkus ja koostöö teiste liiklejatega;
2. vigade esinemine sõiduki juhtimisel (ebaühtlane kiirus, käiguvahetus, järsud pidurdamised jms);
3. liiklusoludele mittevastav sõidukiirus;
4. teiste liiklejate põhjendamatu takistamine;
5. vale paiknemine sõiduteel;
6. ebapiisav piki- ja külgsuuna hoidmine;
7. ristmike ületamine pika kõhklemise ja viivitusega;
8. suunamärguande ebaõige kasutamine;
9. fooride, liiklusmärkide, teekattemärgistuste ja muude märguannete nõuete eiramine;
10. vale või poolik reastumine ühesuunalisel tänaval vasakpöördeks.

3. Eksami käigus tehtud vead, hinnangud ja otsuse sõidueksami sooritamise või mittesooritamise kohta kannab eksamineerija lisas 8 toodud sõidueksami kaardile